

Силабус навчальної дисципліни

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2024-25 н.р. Третій курс VI. семестр
------------------------------	---------------------------	----------------	-------	-------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Вікова та педагогічна психологія
Циклова комісія	Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота 2022р.
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Обов'язкова Кількість кредитів: 6 Кількість годин: 180 Лекційні заняття: 60 Семінарські заняття: 32 Самостійна робота: 88
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Гогола Стефан Стефанович, викладач, спеціаліст вищої категорії gogola.istvan@kmf.org.ua https://classroom.google.com/c/NzUxMDE0OTYzOTY0 консультації за домовленістю
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» є обов'язковим освітнім компонентом ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота. Пререквізитом для вивчення цієї дисципліни є успішне опанування навчальної дисципліни «Загальна психологія». Освітній компонент «Вікова та педагогічна психологія» є фундаментальною дисципліною, яка забезпечує формування необхідних теоретичних знань та практичних умінь майбутніх фахівців соціальної роботи.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати	Мета вивчення дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» є двокомпонентною:

**навчальної дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

1. Забезпечення глибокої поінформованості здобувачів освіти щодо закономірностей перебігу вікових періодів розвитку людини, а також чинників і умов, які сприяють чи ускладнюють розвиток на кожному етапі, з метою ефективної діагностики та корекції проблем розвитку клієнтів.
2. Формування знань про психологічні основи навчання, виховання та соціалізації, необхідних для розуміння труднощів адаптації клієнтів в освітньому та соціальному середовищі, а також ефективної взаємодії із закладами освіти у процесі соціального супроводу.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

■ Розкриття сутності, чинників та механізмів психічного розвитку людини на різних вікових етапах, що є ключовим для оцінки потреб клієнтів.

■ Аналіз психологічних особливостей дітей, підлітків, дорослих та осіб похилого віку з позиції їхньої соціальної вразливості та ресурсності.

■ Вивчення вікових криз, типових проблем розвитку та їхнього впливу на соціальну адаптацію.

■ Формування здатності використовувати знання про сприятливі умови розвитку для діагностики відхилень та планування індивідуальної соціальної роботи.

■ Ознайомлення з психологічними основами навчальної та виховної діяльності, її структурою та роллю соціального працівника у підтримці мотивації клієнтів до змін.

■ Вивчення психології виховного процесу, зокрема ролі сім'ї та освітнього закладу у превенції девіантної поведінки.

■ Набуття умінь у сфері діагностики психологічної готовності клієнтів до навчання, соціалізації та реінтеграції у суспільство.

■ Розвиток навичок психолого-педагогічної взаємодії з сім'ями та освітніми установами для ефективного захисту прав та інтересів клієнтів.

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 4. Здатність розуміти соціально-психологічні явища, процеси становлення, розвитку та соціалізації особистості.

СК 8. Здатність надавати допомогу і підтримку спеціальним групам клієнтів.

СК 10. Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.

СК 11. Здатність аналізувати та оцінювати результати професійної діяльності.

СК 12. Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

РН 7. Застосовувати на практиці нормативно-правові акти з питань надання соціальних послуг.

РН 8. Вести документацію з організації соціального обслуговування та допомоги, обліку та звітності.

РН 9. Здійснювати соціальне інспектування й оцінку потреб уразливих категорій громадян, у тому числі тих, хто опинився у складних життєвих обставинах.

РН 10. Організовувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг.

РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.

РН 13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності.

РН 14. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.

Зміст навчальної дисципліни.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи та психологія раннього розвитку

1. Теоретико-методологічні основи: Предмет, методи, періодизація розвитку.
2. Провідні теорії розвитку
3. Пренатальний період
4. Ранній дитячий вік

МОДУЛЬ 2. Психологія дошкільного та молодшого шкільного віку

5. Дошкільний вік
6. Молодший шкільний вік.

МОДУЛЬ 3. Психологія підліткового віку, юності та зрілості.

7. Підлітковий вік
8. Юність та зрілість

МОДУЛЬ 4. Теорії навчання

	9. Предмет, структура та методологія педагогічної психології 10. Теорії навчання 11. Когнітивне навчання, обробка інформації та метакогнітивні стратегії МОДУЛЬ 5. Мотивація та система оцінювання 12. Психологія мотивації навчальної діяльності та методи її стимулювання 13. Психологія оцінювання: типи, функції та зниження суб'єктивності МОДУЛЬ 6. Ефективність педагога 14. Професійна ефективність педагога та моделі ефективної взаємодії 15. Психологія класної дисципліни, управління класом та комунікація
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Вікова та педагогічна психологія» здійснюється згідно «Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі Закарпатського Угорського Інституту імені Ференца Ракоці II» на основі накопичувальної (рейтингової) системи. В основу накопичувальної системи оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти покладено покроковий контроль за визначеними критеріями і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну та практичну діяльність здобувачів освіти в процесі навчання. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення різних видів аудиторних занять, у тому числі й занять у дистанційному режимі, а також для перевірки результатів виконання завдань самостійної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами фахової передвищої освіти в процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів фахової передвищої освіти. Завданням поточного контролю є перевірка рівня засвоєння відповідного навчального матеріалу, набуття знань і сформованості навичок вирішення конкретних питань та ситуацій, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати сутність змісту навчального матеріалу. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю; виступів здобувачів фахової передвищої освіти під час обговорення тих чи інших питань за змістом навчального матеріалу; у формі комп'ютерного тестування тощо. Під час поточного контролю оцінюються: - теоретичні знання; - навички та уміння при виконанні практичних

завдань;

- навчальний матеріал, передбачений для самостійного засвоєння: індивідуальні завдання, реферати, презентації, розрахункові, графічні роботи;
- інші види робіт, які передбачені робочою навчальною програмою.

Поточний контроль оцінюється за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи, письмового або комп'ютерного тестування) та проводиться під час навчального заняття (його частини). До модульного контролю допускаються всі здобувачі освіти. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 4-бальною національною шкалою (2-5 балів).

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається за методикою накопичування балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань. Розмір складових контролю дорівнює сумі балів, накопичених здобувачем освіти впродовж семестру: максимальна кількість 60 балів і відповідно, набраних на екзамені максимум 40 балів.

Екзамен проводиться в усній формі, кожен варіант включає 3 питання освітнього компоненту.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Оцінювання підсумкового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за національною шкалою.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим	не зараховано з обов'язковим

			повторним вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації. Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах обладнаних мультимедійними проєкторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom . Навчальні ресурси: виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання самостійної роботи.			
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	Основна література 1. Вікова психологія / Павелків Р. В., Київ : Кондор, 2015 2. Дитяча психологія / Павелків Р. В., Цигипало О. П. Київ : Академвидав, 2011 3. Вікова та педагогічна психологія / Видра О. Г. Київ : Центр учбової літератури, 2011 4. Вікова психологія / Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Київ : Центр учбової літератури, 2021 5. Педагогічна психологія / Степанов О. М., Київ : Академвидав, 2011 6. Сім:Педагогічна психологія / Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Київ : Кондор, 2016 7. Gyermeklélektan / Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes, Budapest : Libri, 2016 8. Kicsikről nagyoknak : A kisgyerekkor / Vekerdy Tamás, Budapest: Park, cop. 1996 9. Kicsikről nagyoknak : Az iskoláskor / Vekerdy Tamás, Budapest: Park Kiadó, 1997 10. Pszichológia a tanításban / Tóth László, Debrecen : Pedellus, 2005 Додаткова література 1. Допоможіть дитині розвиватися : Поради для батьків / Ілляшенко Т. Д., Рождественська М. В., Київ, 1997			

	2. Fejlesztésléktan olvasókönyv / szerk. Bernáth László, Solymosi Katalin, Bp. : Tertia Kiadó, 19973. Fejlesztésléktan I.rész (Jegyzet) / Berghauer-Olasz Emőke, Beregszász . : II.Rákóczi Ferenc KMF., 20054. Fejlesztésléktan / Cole Michael, Bp. : Osiris Kiadó, 19975. Kamaszkor körül / Vekerdy Tamás, Budapest : Holnap, cop. 20136. A gyermek pszichológiai fejlődése / Vajda Zsuzsanna, Budapest: Saxum, 20147. Gyerekhatárok : mikor mondjunk igent és mikor mondjunk nemet gyermekeinknek / Henry Cloud, John Townsend ; ford. Gulyás Melinda, Budapest : Harmat, 20238. A világ megismerése óvodáskorban / Ranschburg Jenő, Budapest]: Okker, 20029. A világ megismerése óvodáskorban / Ranschburg Jenő, Budapest : OKKER : Saxum, 201410. Gyerekek, óvodák, iskolák / Vekerdy Tamás, Budapest: Saxum, 2012

Интернет-ресурси

1. <https://mek.oszk.hu/08100/08153/08153.pdf>
2. <https://genius-ja.uz.ua/images/files/berghauer-olasz-emoke.pdf>